7B. 7; अखण्डार्थनिष्ठवेदान्तजन्यव्यवहारस्यापरोक्ष इत्याकारायोगात् AdvaiSi. 770. 1.

अखण्डार्थपर (akhaṇḍārtha-para) *adj.* purporting to the sense free from relation to the sense of adjoining word विज्ञानानन्दादिवाक्यमखण्डार्थपरं लक्षणवाक्यत्वात् NyāyMa. 263. 7; विगीतं वाक्यमखण्डार्थपरम् S'aṭDū. 160. 4; अखण्डार्थपरे वाक्ये…उद्देश्यत्वायोगाच्च AdvaiSi. 511. 5.

अखण्डार्थपरवेदान्त (akhaṇḍārthapara-vedānta) *m.* Upaniṣadic passage purporting to the sense not related to the sense of the adjoining word न ह्यखण्डार्थपरवेदान्तजन्यायां तस्यां भावोऽभावो वा विशेषणमुपलक्षणं वा… प्रकारः प्रकाशते Nyāyāmr. 224B. 6.

अखण्डार्थपर्यवसायिन् (akhaṇḍārtha-paryavasāyin) *adj.* resulting in the sense unrelated to the sense of the adjoining word तस्मादखण्डार्थपर्यवसायीनि विज्ञानानन्दादिपदानीति सिद्धम् NyāyMa. 267. 5.

अखण्डार्थप्रतीति (akhaṇḍārtha-pratīti) *f.* knowledge of an object unrelated to the sense of adjoining word सा च लक्षणा पदद्वयेऽपि । अन्यथाखण्डार्थप्रतीत्यनुपपत्तेः SiddhāTa. 50. 14.

अखण्डार्थबुद्धि (akhaṇḍārtha-buddhi) *f.* knowledge of an object not related to the other word-sense द्वितीयरूपलक्षणादिज्ञानस्येव द्वितीयाभावरूपद्वितीयज्ञानस्याप्यखण्डार्थबुद्धौ प्रयोजकत्वेनाप्रतिबन्धकत्वात् GuruCandr. i. 495. 12.

अखण्डार्थबोध (akhaṇḍārtha-bodha) *m.* the cognition of an object not related to the sense of the adjoining word अखण्डार्थबोधस्य … द्वितीयाभावबुद्धिद्वारकत्वेन जगत्सत्यत्वविरोधित्वात् AdvaiSi. 433. 6; निराकाङ्क्षादौ…पदविशेषसमभिव्याहारज्ञानजन्यशाब्दबोधस्य द्वारीभूतस्य सहकारिणो विरहेण नाखण्डार्थबोधः LaCandr. 690. 43.

अखण्डार्थबोधक (akhaṇḍārtha-bodhaka) *adj.* causing the knowledge of an object unrelated to the sense of the adjoining word तत्त्वमसिवाक्यं संबन्धत्रयेण अखण्डार्थबोधकं भवति VedāntSā.(Sa.) 22. 4.

अखण्डार्थबोधन (akhaṇḍārtha-bodhana) *n.* producing knowledge of the object unrelated to the adjoining word-sense अखण्डार्थबोधनमपि लौकिकवाक्यन्यायमनुसृत्य पश्चाल्लक्षणया परेणाभ्युपगतम् NyāySu.(Ja.) 443B. 12 (*on* ii. 3. 14)

अखण्डार्थरूपवाक्यार्थ (akhaṇḍārtharūpa-vākyārtha) *m.* sentence-sense in the form of the meaning not connected with the other word-sense वेदान्तवाक्ये अखण्डार्थरूपवाक्यार्थाबाधरूपाया योग्यताया अप्यबाधाच्च AdvaiSi. 366. 6.

अखण्डार्थवाक्य (akhaṇḍārtha-vākya) *n.* the sentence conveying the meaning not related to the sense of the adjoining word अखण्डार्थवाक्ये एकनामार्थमात्रं विषयः LaCandr. 674. 32.

अखण्डार्थवाद (akhaṇḍārtha-vāda) *m.* (a section dealing with) the theory that (words convey) a sense unconnected with the sense of other words अखण्डार्थवादोक्तरीत्या व्यक्तिमात्रलक्षणा LaCandr. 784. 36.

अखण्डार्थविरोधित्व (akhaṇḍārthavirodhi-tva) *n.* the state of being opposed to the impartite sense or the sense conveyed by a nominal stem only द्वितीयाभावस्य ब्रह्मातिरिक्तत्वेऽखण्डार्थविरोधित्वान्न तद्बोधे द्वारता GuruCandr. i. 495. 9.

अखण्डार्थविषय (akhaṇḍārtha-viṣaya) *adj.* [*f.* -ā] having an object unconnected with any other सोऽयमिति प्रत्यक्षप्रत्यभिज्ञा तावन्नाखण्डार्थविषया Nyāyāmr. 482B. 7.

अखण्डार्थवृत्तिता (akhaṇḍārthavṛtti-tā) *f.* the state of signifying a sense not related to the sense of the adjoining word प्रकृष्टादिपदानामप्यखण्डार्थवृत्तितायाः अनन्तरमेवोपपादितत्वात् NyāyMa. 264. 2.

अखण्डार्थवेदान्त (akhaṇḍārtha-vedānta) *m.* Upaniṣadic passage purporting to the sense conveyed by a nominal stem न ह्यखण्डार्थवेदान्तजन्यायां वृत्तौ भावो अभावो वा विशेषणमुपलक्षणं वा प्रकारः प्रकाशते AdvaiSi. 484. 10.

अखण्डार्थसिद्धि (akhaṇḍārtha-siddhi) *f.* establishment or determination of the object conveyed by a nominal stem पुरोक्ता पदाभ्यामखण्डार्थसिद्धिः SaṁkṣeS'ā. 1. 233 (i. 178. 2); AdvaiSi. 740. 6.

अखण्डार्थाभिधायिता (akhaṇḍārthābhidhāyi-tā) *f.* the state of expressing a sense not associated with other word-sense अतिरेके कथं नु स्यादखण्डार्थाभिधायिता NyāyKu. 138. 3.

अखण्डावनिमण्डल (akhaṇḍāvanimaṇḍala) *n.* the entire globe of the earth शासति त्वयि हे राजन्नखण्डावनिमण्डलम् RasGaṅ. 426. 1.

अखण्डासत् (akhaṇḍāsat) *n.* indivisible non-existent न च यौगिकशब्दानामवयवसङ्गत्यतिरेकेण पृथक्सङ्गत्यनपेक्षत्वम् अवयवशक्तिप्राधान्येन बोधने अखण्डासद्बोधनस्याशक्तत्वात् AdvaiSi. 632. 33.

अखण्डित (a-khaṇḍita) *adj.* [*f.* -ā] **1** uninterrupted, unchecked, unceasing, continuous **2A** unbroken, not divided, unsplit, not cut, not torn **B** entire, full, complete, whole **3** unclipped, unshaven **4** undisciplined **5** unviolated **6** unlimited, infinite, perfect, impartite, all-pervading, indivisible **7** unbitten **8** undefiled, unpolluted **9** unimpaired, undamaged **10** unrefuted, irrefutable **11** unhurt **12** undisturbed **13** unblemished, perfect **14** eternal **15** unseparated **16** not blown into blossoms, unblossomed **17** undiminished **1** uninterrupted, having no break, unchecked, unceasing (*hence*) continuous अखण्डितं प्रेम लभस्व पत्युः KumāSaṁ. 7. 28; अतिधनमखण्डितं शुक्रः । कुरुते पञ्चमराशौ Sārā. 30. 66; चिरं मया चरितमखण्डितं तपः MattaVi. 21; ज्ञप्तिः सर्वशरीरेष्वखण्डिता या विभाति सा त्वम्…शंकर SuvarṇaMā. 20; हृद्गिरितरुप्रभृत्युपाधिसंकोचेन रहिते तद्वत्यपि वा अरण्यानीप्रदेशे दूरादखण्डिता दृष्टिः ParāTri. (comm.) 136. 8; अखण्डितात्यूर्जितवीर्यसंपदो निराकरिष्णोः…द्विषः । …न नीतितुल्यं क्षममस्ति साधनम् HarVi. 12. 26; अनेन विधिना भद्रे… । उपवासविधिः सर्वः समाप्तिं यात्यखण्डितः BṛKathāK. 57. 227; तावदशेषविचारसमर्थस्तावदखण्डितमूर्च्छति(? मूर्च्छति) मानम् । …यावदनङ्गवशी न मनुष्यः SubhāRaSaṁ. 579; 799; यद्बुद्ध्यवस्थितिमखण्डितया स्वदृष्ट्या द्रष्टा…आस्ते BhāgP. iv. 9. 15; अखण्डितं ते भजनं देहि मेऽखण्डविक्रम GaṇeP. i. 90. 34; ददौ तत्तपसा तुष्टो ब्रह्मा…।… तस्य धनेशत्वमखण्डितम् AdhyāRā. vii. 1. 38; भूमिर्भूत्वा बिभर्तीमां लोकस्थितिमखण्डिताम् YogVā. iii. 9. 18; कुलममलिनम्…प्रभुत्वमखण्डितम् । प्रकृतिसुभगा ह्येते भावाः SaraKaṇṭhā. 682. 10 = KāvyaPra. 687. 4 = AlaṅkāSa. 161. 12 = AlaṅkāRa. 64. (4) = SūktiRa. 153. 10 = Subhāṣi. 2507; अरन्ध्रसन्धिषु स्थानेषु च प्रवेशशक्तिरखण्डिता भवतो भविष्यति UdaySuKa. 37. 4; जनानां धर्मार्थकामफलसिद्धिरखण्डिताभूत् EI. ii. 226. 2; योगी तन्मयतां गतः ।…तस्मान्न च्यवते स्थानादासंहारमखण्डितः MālinīT. 13. 32; वौषडन्तेनाज्यधारां यवमात्रामखण्डिताम् । मन्त्रान्ते पातयेदग्नौ ĪśānS'iPa. i. 14. 155; तीर्थायतनपूतेऽस्मिन्मण्डलेऽखण्डितैर्व्ययैः । रङ्गादेव्या एव याता भाग्यभावं विभूतयः RājTa.(Ka.) 8. 3382; अखण्डिताभिर्धाराभिर्वर्षति स निरन्तरम् TriṣaS'aPuC. ii. 4. 229; नखमांसवदन्योन्यं तयोर्नित्यावियुक्तयोः । अभूदखण्डितं प्रेम PariPar. 2. 10; यदि खल्वसंभावितभावं संभावितभावं च पर्यायजातमप्रतिघविजृम्भिताखण्डितप्रतापप्रसृमरशक्तितया प्रसभेनैव नितान्तमाक्रम्याक्रमसमर्पितस्वरूपसर्वस्वमात्मानं प्रतिनियतं ज्ञानं [न] करोति, तदा तस्य कुतस्तनी दिव्यता स्यात् TattvPradī.(A.) 52. 6 (*on* 1. 39); अदृष्टमश्रुतं पूर्वम्…अद्वितीयमखण्डितम् ।…दानम्…अदादयम् S'āliC. 3. 110; (काशीपतिः) अखण्डितैः प्रयाणैर्भञ्जन् परबलानि…लक्षणावतीं प्राप्तः PrabaK. 88. 29; उदये दापिते तेन हिन्दुकानामखण्डिते । शिर्यभट्टाय चुकुपुः सर्वे यवनदानवाः RājTa.(Jo.) 1053; सामीप्याभयता तथा । तस्या नृपसुतायास्तु सैवाभवदखण्डिता KathāKau. 6. 79; भेरीमृदङ्गशङ्खाद्याहतनादे मनः क्षणं रमते । किं पुनरनाहतेऽस्मिन्मधुमधुरेऽखण्डिते स्वच्छे PraboSu. 146; राजन्…अखण्डितप्रतापः सन् चक्रवर्तित्वेन राज्यसुखभोगं भुङ्क्ष्व VetāPañ.(Jam.) 154. 20; **2 A** (whole in the sense of) unbroken, not divided into parts or pieces, unsplit, not cut, not torn etc. पदादैन्द्राक्लिभिन्नमूर्द्धं राज्यमखण्डितम् । मम यत्तदपुण्यस्य याति निष्फलतामिह BrahmāṇḍP ii. 50. 27; त्वां परिपूजयामि…अखण्डितैर्देवि यवादिभिर्वा DevīCatuSt. 22; स्वर्गतेन संस्तुते चाहवनीये सकलो यजमान आरोपितो भवत्येककपालेनाखण्डितेनेति स्तुतिः TantrVā. 319. 10 (*on* i. 4. 22); (जुहुयात्) फलं पुष्पमखण्डितम् MṛgendraT. ii. 6. 70; तावदवहन्तव्या यावन्मुक्ताफलप्रभाः । अखण्डिताश्चानणवः PāraS. 18. 147; अखण्डितं भोगजालं पावनं प्रीतिवर्धनम् । …वस्त्रालंकारसंज्ञकम् । सुसंपूर्णं च तद्भक्त्या श्रद्धया विनिवेद्य च PauṣkS. 26. 1; पूजयामीशं बिल्वपत्रैरखण्डितैः SkandP. i(2). 8. 26; प्रतिमाम्पूजनेच्छया । … अस्फुटाश्चाप्यखण्डिताम् ।…कारयेत् VarāP. 183. 2; खण्डितैश्च शिवः पूज्यः पत्रैरन्यस्त्वखण्डितैः BṛDharmaP. i. 11. 23; अहो दुर्नयशस्त्राय कियती तीक्ष्णसारता । यत्प्रभावं छिनत्त्याशु वज्रोल्लेखैरखण्डितम् RāmāMañ. 346. 21; भुङ्क्ष्व राज्यमखण्डितम् RājTa.(Prā.) 168; क्वचिन्मरकतश्रोणिरिश्मिदण्डैरखण्डितैः । आर्द्रोपनीतमङ्गल्यवंशशङ्कां दिदेश सः TriṣaS'aPuC. i. 2. 780; ii. 2. 449; ii. 3. 99; अमी लसद्बाष्पमखण्डिताखिलम्… रसादमुञ्चतामोदनमोदनं जनाः NaiṣC. 16. 68. तत्साम्राज्यमखण्डितम्…यद्बाला… तत्कालोचितनर्मकर्म दयितादभ्यासमभ्यस्यति SaduktiKa. 158. 33; संसारोदन्वदुत्तारयानपात्रमखण्डितम् । चरितं कीर्तयिष्यामि श्रीमत्पार्श्वजिनप्रभोः PārśvC. 1. 13; पाहि राज्यमखण्डितम् MalliC. 2. 94; तण्डुलास्त्रेधा विभक्तव्याः । अखण्डिताः ईषत्खण्डिताः अतिसूक्ष्मकणाश्च इति त्रैविध्यम् NyāyMāVi. 338. 20 (*on* vi. 5. 1); अखण्डिततत्तदङ्गलाभानुरोधेन मायुकरणादिदोषनिवृत्तये च विशसनप्रकारस्यापूर्वप्राप्तत्वेन विध्यनपेक्षितत्वादिति तत्त्वम् VaiyāBhū. 92. 14 (*on* 22); प्रकृतविशेष्यस्य माघस्याक्लिष्टत्वादखण्डित एव श्लेषः RasGaṅ. 526. 2; मोदका अखण्डिता ग्रासमिताः NityoNi. 28. 7; 28. 9; पूजाचक्रे बहिर्भूतं चतुरस्रे त्वखण्डिते । विधाय तत्र विलि-